

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Néptanítóknak egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1.50. Egres szám 10 kr.

Felolós szerkesztő:
Dr. Molnár Gyula.

Megelenik hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TOTH-fele ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca, OLAH-fele ház.

Nőnevelés.

A zongora kultuszával nem nyert semmit a nőnevelés ügye. Sőt sok esetben káros hatását éreztük. A forcírozott nevelés, a tüntetés a nevelésben a nő szellemének a magasabb kiképzetésre való erőszakos terelése sok szerencsétlenségnek kutterossza lón.

Az úrhatnáság a gazdagokat megillető eszelekmények utánzásra egész generációkat tett már tönkre.

A francia nyelvten és a zongora megtanulása barázdákat vont a társadalom körében. Mert az a kis asszony, a ki szülei vagyonának feláldozásával tanult meg franciául beszélni és zongorázni, azt hiszi magáról, hogy ő műveltebb, mint az a józsefi, háziasan, polgáriasan nevelt leány, ha felsőbb iskolákat végzett is.

Sok szerencsétlen a kezeinek finom, sima bőrével tünteti urias nevelését. Szegénységüket a szalagokba temeteli el, a mikkel teli agagtájk ruhájak minden eszéköt, minden ránezát.

Elszomorodik az ember szíve, ha a farsangi bálók parkettjén találkozik ezekkel a sajnálatraméltó „művelt” teremtesekkel.

Finom selyem antrejük, a vagyonos ember gyermekeit sejteti bennünk, s ha a kopott sehahiban nem látnak utánuk ezammogni a munkában öszetépörödött ma má, azt hiszik, hogy az utczán reájuk négyes barát várakozik.

A kis hivatalnok nem meri táncra vinni a selyem ruhás, finom kezű kisasszonyt, mert lát az nem o hozzá való. Neki háziasan nevelt munkához szokott nőre van vágyódása, nem olyanra, a kinek olyan nagyon finom keze van! Az iparos épen nem me közeledni az „uri damához”, a ki elszakadva a bál közönség tömegéből külön széken árulja a „petrezselmet”.

A nevelés atka tehát külön padra ülteti azokat a szerencsétlen szegénysorsú nőket, a kik a házias gondolkodás és munka elől kitérve odahaza csakis utjaeszkák rózsás körmére fordítják a főgondot.

A társadalomban szánakozással néz reájuk a szegény és gazdag egyaránt. A megvénült hajadonok konfügensét ezek szaporítják

Ők azt hiszik, hogy szépségük, műveltségük elég arra, hogy jó parthiet csináljanak — ha szegények is.

Elfelejtik, hogy a vagyonos ember szép és művelt leányt kap, gazdagot is, s olyan, a ki nem restelli a porolóröngyöt a kezébe venni.

Mert csak az urhatnám-közeposztály hölgyeinek — tisztelnek a kivételnek — van még az a bűne, hogy itózik a konyhaszagtól.

Szorgalmas, dolgos, s jó gazdasszonyt keres ma már minden házasulandó férfi!

A zongora és a francia nyelvten még nem elég a házi boldogságra. A főzés mestersége többit ér a zongora összes akkordjainál, mert az izletes étel után vágyó gyomort a zene ki nem elégíti!

Őh nagyon szép és fölötté dícséretes az, ha valaki zongorázni tud és idegen nyelvet is beszél. Csakhogy ha a kedves szűlők erre megtanították ide leányukat, a koldvest, tanítsák a konyha művészetére is; a mi nélkül könnyen lehet boldogulni, de emenkül erősen nem.

A nő kvalifikációját nem az szabja meg vajjon mi mindent tud, hanem hogy azok között, a kiket megtanult, — megtanult e főzni, sütni, varrni.

Ha a mágnás leánya soha sem megy ki a konyhába, ha férjhez megy, majd megfőzi a levest a szakács.

De a középosztályban felnőtt leánynak nem szabad így gondolkozni

Nem muszáj ám épen az asszonynak főzni a levest a konyhában! Ha jó módunk van, tarthatunk szakácsnét és megfőzheti azt az is, csakhogy nem kell elfelejtünk, hogy jöhet ám olyan idő, a midőn bizony a selyem ruhát egyszerű karton ruhával kénytelen az ember föléserélni, s el kell küldenünk a szakácsnét, hogy a férj keresetét másra fordíthassuk. S ha az asszony nem képes a szakácsnét helyettesíteni, mi történik akkor? Az ily szerencsétlenségek beköszög a családi boldogtalanság.

Tehát a családi boldogság alapjának legerősebb fundamentuma a jó gazdasszony.

Farkas Róza.

A vidéki színészeztől.

Napról napra jelenik lapjaink egy-egy színtársulat necrológiát, vagy legalább is élet-halál hárcazt, melynek refrainje az, hogy az országos színészeti tanács mit sem tesz értük, sőt kötelező nyugdíjtarulékai közméletlen beszedése

Szívem oltára romba soh'se dül.

S én jöttem, — őh nem értem meg szavát,

S elhervadt, mint a virág, gyászosan.

Most már hiába öntöm könnyeim,

Nem ébred soha fel, ki sírba van.

Kihalt a táj. A néma esend honol

Élők, halottak álmai felett.

Nem rozzen meg a fa levele sem,

A szellő sem új játsza felleget;

Csak esend, örök esend itt fenn, s ott alatt.

Szívembe, meggyulnak a kincsek,

Fejem lehajva busan, szomorúan,

Vesztett üdvöm, te árted zokogok!

Rakossy Mihály.

Kalandos hölgy

(Humoroszok)

Irtá: Oberst Béla.

A mézes beteket boldog meglepésben töltötte Bikityi József kedves nejével, szül. Lenty Románával. Az első betekben minden jól ment s később a mi küllőben rendes, boru jött a dűrre. Józsi ugyanis azt javasolta kedves élete párjának, hogy hagyjon fel a folytonos regényolvasással és töltse hasznosabb foglalkozással lstennek drága idejét.

Ez vala a vihar ke deie.

„Ejnye de kőnapj lélek vagy te Józsi, ha azt tudtam volna, hogy ilyen vagy, bizony isten nem mentem volna hozzád nőül!” (Pedig dehogyan, őrtül, hogy valahára férjet kapott, mert míg Józsiát megkapta, már több éven át hajtogatja, hogy ő csak tizenkilenc éves, meg nem valami venusi szépsége volt.)

„Miert? Kérdé a szerető férj hosszú koppel.”

„Most jut csak eszembe, hogy te engem soha sem szöktettél meg, soha sem hívtál meg taláikára, sőt meg formailag szerelmet nem vallottál”, felele a fiatal feleség meletlanokodva.

„Hát mégis, miert lettél nőmmé?”

által az alig tengődök szájából is kiszedi a kenyeret. A panas az oly súlyos, hogy azt lehetetlen szó nélkül hagyni, anyinyival inkább, mivel ez tüzeselő elemet van hivatva képezni a néhány nap múlva öszetülő színész kongresszus tárgyalási termében.

Dr. Váli Belától, az országos színészeti tanács tagjától ezen tárgyra vonatkozó, következő cikket vettük:

Miután a magyar színészet ügye nemesak a színészeket érdekli, de gyökereit a magyar nemzet társadalmi életében bírja, kívánatos, hogy ezen a színészkongresszus ideje közeledésével mindinkább éntekül izgatásnak vége vessétek s mindazon mesterkelt akadályok eltávolításának egy helyes és célhoz vezető terv kitűzése által, nehogy a jelenben uralkodó viszály állapotok lehetetlenítsék színésztünk jövőjét is.

Színésztünk fejlődésének tanúsága szerint először is a hazánkban szervezkedett színtársulatok ösztalékos társulatok voltak. Azaz olyanok, melyekben a jövedelem előre meghatározott százalékat kapta a színész tehetsége szerint többet-kevesebbet. Ezen állapot 1848. körül vált elavulttá, midőn ugyanis egyikét vagyonosabb színész előre megállapított fizetési összeg kötelezettsége mellett szerződötté társulatát. Ezen, még ma nap is divatozó mód, kezd lehetetlenül válni. Miután a társulat jogával bíró igazgatók csak igen csekély, vagy épen semmi értéket nem rendelkeznek a napi jövedelem felül s ennek következtében nem lévén képesek kielégíteni sem a közönség igényeit, sem színészek szükségleteit, visszakiváncznak a színgazgatók az 1848. előtti állapotokba, melynek primitív rendszere által igazgatói concessio-tulajdonosi, díszlet, könyv- és ruházat birtoklásának címén: ök a csurgó cseppenő jövedelem jelentékeny részét élvezhették.

Tagadhatlan, hogy az ösztalékos, színészneven „köz-társaság” nak nevezett összeállási módnak is vannak előnyei, ezek azonban elmaradhatlan hátrányait épen nem képesek ellensúlyozni. Igazgatóink jelentékeny része szívesen látná e szerződéstési módszert, sőt néhai kiválóbb tehetségű színész is, miután bizonyos, hogy ezeknek anyyi — a mennyi csurranna vagy legalább is cseppenne. Midőn azonban ezer színészről van szó, lehetetlen szóba állani is azokkal, kik az ösztalékos rendszert meghonosítani akarják, mivelhogy ez által színészeink zöme türehetetlen alárendelt állapotra jutna.

Az ösztalékos-rendszer hydrájával a néhány nap múlva öszvetülő színészcongressuson bizonyára meg kell mérkőzni a részrehajthatatlan pártoknak. Kívánunk is néki győzelmet. Szini állapotaink szerint tehát vizsgálalépsérről van szó nálunk s nem arról, hogy az európai irányú színművészet fejlődése szerint egy előre lépés által a színész legalább is fél év tartamára felmentessék az anyagi lét terhesebb gondjaitól.

Valóban már rég itt az ideje annak, hogy az elszé-

„Mert — mert — no mert azt hittem, mivel egyenesen toppantál be hozzám, minden előzetes ismeretség nélkül, engem nőül kérni hogy vállalkozó szellemű, ismerettség és kaland-szerető vagy, pedig máris majd meghalok melletted alammban”.

„Jól van, csak ha az a baj, majd segíték rajtad”, gondola magában Józsi s rövid gondolkodás után így szólit nejéhez: „Légy szives kedves Románám egy kissé a gazdaságra ügyelni, míg én ügyeim rendezésére tíz napig távol leszek”.

„Kötelességemnek tartom”, felelte Románka, ki őrtül, hogy férje valahára eltávozik hazulról s így ő kénye kedve szerint cselekedhetik.

Peti: Józsinak ezze ágában sem volt elutazni. Elment egyik szállodába és ott szöke lejtü vidüre nyírvatva, fekete parókát tett fel, pelyhes ajkára hosszú porge bajuszt és szakállt illesztett. Így fellegyerkezve, várt eszt, tudván, hogy neje ekkor bizonyosan ki fog jönni a sétányra, hogy ott kockettirozzon.

Nem esalódot, az első között, kik ott megjelentek, vala Románka. Józsi, a mint meglátta nejét, folyton fixirozta szemével és követte nyomunként. A mint Románka ezt észre vette több ször biztatta a enyegő mosolyával meg nem ismert férjét. Sőt hogy annak alkalma legyen hozzá közeledni, leejtette zsebkendőjét. Kívétó férje melleje ugrott és felemelte. Piruló mosollyal köszöntte meg Románka a lovagias hóstettet. — De legnagyobb öröme nem távozott el rögtön a lovag, hanem udvarias posztóba helyeszkedve, mondá:

„A mint nagysáid bizonyára látna, már jó idő óta élénk figyelemmel kísérem nagysádot, égvén a vágától, hogy nagysáddal megismerkedhessem, ha tehát nincs nagysáid ellenére, (bátorító mosoly Románka részéről) bemutatnom magamat. En Regettyó Szilárd költő és hírlapíró vagyok. Neveim után bizonyára ismer nagysáid?”

„Az ön becses nevét ki ne ismerné?” (Románka magva sem ismerte a híres költő nevet, de most már, hogy költővel van dolga, azt hitte, hogy az nem oly „köznapj” lélek s vele táu meg meg is szökhetik.) „En Bikityi szül. Kenty Románka vagyok.

„Tehát már férjhez ment?”

„Igen”.

„Ily korán, ily ifjú korban?”

„Nagyon ostromoltak.”

Azután még sok dologról beszélgettek és a költő oly szellemesen beszélt, hogy Románka míg győzte hallgatni, vagy

A „Zombor és Vidéke” tárczája.

Kihalt a táj.

Kihalt a táj. A néma esend honol
Élők és holtak álmai felett.
Nem rezzen még a fa levele sem, —
A szellő sem új játsza felleget;
Csak esend, örök esend itt fenn, s ott alatt
A esendbe néma gyötörő fájdalom
Rénképe kél a multak árnyával...
Agyam oly izzó... el nem alhatom.

Szemem lezárva félig, kínosan
Vergődöm ágyam parnái között,
Fájó szívembe önvád künja dul
S a seb úgy ég a mit a bu ütött.
Nem hagy nyugodni álmaimba sem —
Feltárja újra az emlékezet
A multnak édes üdvét — perzeit,
— Hogy megsírassam azt, mi elveszett.

— Mosolygó arczalad jó felém, szelid
Szeneiből a szeretet ragyog,
Mint hajdan egykor, midőn még reánk
Mosolyogtak a fényes csillagok.
Reszketve nézi gyűrűm ujjanom
Mely összefűzött minket a sűrű,
— Te hű vagy... mondja piezi ajkaid
S arczán ragyog a boldogság, a hit.

Majd bágyadt arczalad néz kérőn felém:
„Ne menj, ne menj — ne hagyj itt egyedül,
Bár ajka azt susogja: „menj... távozz...”

gényedett vagy eredetileg szegény igazgató színezék helyébe nagyobb tőkével rendelkező életves és egyszerűségi tapasztalt üzlemberek lépjenek. Ezek kétségtelül színezésként hordozható törzset egy-két évig alatt épít felvívárgozatónak, mint felvívárgoztatják a hanyatlásnak indult színezetet az igazgató színezék nyomába lépő impressziók, kik társulataikat az üzlemberek számítással válogatják össze; annak igazgatóját felmérték az anyagi gondoktól úgy, hogy ezek idejüket és erejüket megak és tarsulataik főkeletésbire fordíthatják, a számos fel nem szolt ajándéktulajdonoságokon kívül bírnak azon szűrésével, hogy skaktársulatot szervezzenek, azaz vagy komikát vagy operette-t, vagy drámat, esetleg operát és nem egyetemesül mind a negy szakma képviselőit, mint ez nálunk mai nap mindennapos. Ilyen körvonalak mellett éppen nincsen okunk panaszokhoz az olasz impressziókhoz a közönség érdeklődésének szembeszökő apadásáig. Nagy és életvesen korotól tőke által leveles biztossá ezen üzlemberek, a divatot csak annyiban uralkítják a mennyiben az, a mai napon képeben nem károsítja meg a másnap bevételét. Mig nálunk mindennapos az, hogy az igazgató a mai verébért elereszti a holnapi tüzöket Valjnek meg, ezért sajnáim lehet ér, mintsem ezentúl. Hisz a ferdéségre a nyomor léhszeríti őt, ki vagyontalanul vagy néhány száz forinttal 30—50 színezé egy tomeseg ségészemélyzet fölé igazgatóvá s tarsulat-tulajd noszt azon óra, melyben az igazgatóstól elcsapatott azon színezéstárs: egy fél napi „színezőforradalom a munkamegtadagás” által, ki hasonlóan vágyontalanul vette át a szegénységgel küzdő tarsulat vezérletét.

Fájdalom nekünk a színezet életét s a művészet elő haladását biztosító előrelépéshez nem lehet reményünk. Üzlembereink pénzforgatóinak körén kívül esik a szintársulat tulajdonossága. Kétkedni azonban nem lehet azon, hogy előbb-utóbb a fővárosi népszínház berlioi módjára egy a magyar fővárosban mint a vidéken találkozik fog egy-egy az letember, ki tőkétől az ilyen befektetésben is hajlandó legyen gyümölcsözölni. Nehogy azonban a váltakozási színezet meg az üzlembereknél s az érdeklődést a nagy közönség nál elapassza teljesen társulataink nyomozható helyzete, égetően szükséges változtatni az állapotokon.

Két fórum volt hivatal az elenyevit vidéki színezet állapotait rendező, a helygimnázium megfélelő osztály s az országos színezeti tanács, mely szaktársulata s kiválóbb színezésköböl választatót össze a színező-congressus által. Ez alsóbb fórum, mely rendkívüli széles hatáskörrel ruházott fel, ezérfele oly sürgős ügy és vizsály elintézésével s lebonyolításával volt előzárta évek sorozata alatt, miszerint untalan kénytelen volt elodázni a reform-kérdést s végzési a jelenben fehaerült ügyeket Érezte a tanács azt, hogy a reform halogatása rendkívüli bajokat fog felidézni és mégis a szükségesnek mutatkozó reformok tárgyalásához nem tudott eljutni, annyira eltervén araszva a legürögösebb teendőkkel. Természetesen e teendők nem a jövő nyját egyengettek, hanem orvoslatták a jelen bajait és vizsályt.

A vizsályok előzött kiemeltlen szigorral itéltek el e tanácsban, s ezek után a felvilágot telekiabálták azzal, hogy a színezeti tanács csak büntetői és bíróságolai tud; azok pedig, kik jövőjük biztosítását s helyükük javulását várták volna a színezeti tanácsotól, tele larmáltak a másik felvilágot azzal, hogy a színezet jövője érdekében egyetlen vadást sem távolított el a színezeti tanács. Az érdemtelen vadas-kodás hanyar gyümölcsöt termelt. Elvégre a színezeti tanács bellenüva a szöben és sajtbóló vádak és itelenségek hallgatásába lemondott. Ezt a lemondást éppen nem találhatjuk helyesnek, bárha mintegy réa is volt e lépésre kény szerülve a tanács. A kényserhatározatot, mely átválta a lemondást, nem előrelátással el lehetett volna annak idején távolítani, s most nem lenne kiszolgáltatva a színező-egyestől jövője a jelenlegi zavaroknak. Ez elhamarkodott lépésnek árát maga a vidéki színezet fogja megváltani.

A másik fórum: ugyazolya csakis a jóváhagyási jogot képviselte. A helygimnáziumban megtörténti különböző ügyek oly nagy száma s jelentősége mellett egészen háttérre szorult a színezet ügyével, míg a nemzetiségi kérdéseknek utolsó szállói is leghaltattak azon közlegk gonfossága által, melyekre addig a színezet vezetése bízva nem volt. Miota a nemzetiségi kérdés adakjától megzisztítottat a színezet, ott ki sem foglalkozott vele többé; egy esetben, ha a vidéki szintársulataktól kérelmet nem fel, sajnálkoztak a történet felett, s bízata jobb jövőre a kérelmezőket, el-

felelték azt a régi tervet, hogy a színezetet áttegyék a rokonszínház, melynél szem előtt is maradhatna, s felvívárgozása is remélhető volna.

Különbön mindenütt a közművelődési Franciaországban pláne a szépművészetek miniszteriumában, még pedig első rangu helyet foglal a színezet ügye. Mig amott nevezetes művelődési s nemzetiségi tényező gyanánt ápolják ezen művészeti ágat, nálunk ez magára van mutatva és senki sem gondol elteio elem s pusztulástára. Erre a színezeti tanács nem ért rá, illetékes helyen pedig elfeledtek azt, hogy a színezet a közművelődési rovatába tartozik s hogy ott remélhető is annak oly nemű felvívárgozása, minő szép művészetünk többi ágaián észlelhető évtized óta.

Magában a színezésgyestületben fog ezen átrovátolá-íránt lépés tetetni a pár nap múlva összegyűlő színező-congressus alkalmával. Sőt az indítványozók magánál a helygimnáziumnál is szándékoznak személyesen kérelmezni ezen áthelyezés meelőbbi kivételét, miután ezt tekintni nyomorúságos állapotokban egyetlen cronék, mely nem rognon, de egy két évtized alatt üdvös változást hozhat létre végleges elenyevéstől megmennti a színezetet, melynek oly szép múltja van, minővel kevés intézményünk díszelkedhetik.

A magyar händle.

Néhány nappal ezelőtt egy fővárosi lap azzal az érdekes hírrrel lepte meg olvasóit, hogy akadt ember, ki bár nem Mózes hite, a batyut vállára vette, s orbá fordulva a fálvaktat. Néhány collegett nem engedtek nyugodni e lap bábrói, ők is közölték a keresztény händle híreit; egyik esdeklve, másik diadalmasan, harmadik önleghúten és mindajaján esodálkozva felette, hogy hát mit kiálthatja keresztény ember, hogy esont, rongyot eserepet...

Azután ha jól nézzük a dolgot, azt is megláthatjuk, hogy nem annyira keresztényt, mint inkább a magyar händlet esodálják. Hát igaz is, a tót, oláh, sváb hadd járjon házról-házra, hadd alkudjék örökig egy két krajczárért, de a magyar búszke, lovagias magyar? Ija az egészen más!

Árpád kezergényos vitézeinek utódaiban nemes volt folyik, a magyarságban termelt esulházára, a magyar legyen katona, tudós, vagy földesúr. Már pedig hatonává — legalább jelenleg nem akar lenni, de igenis tudni tudnának és fölkiáltkosnak. — Van is mindkettőből elég.

A ki iparos a világrt sem tanítja fiait a saját mester-ségére, legyen jobb, mint az apja volt, legyen ur és tudós. — Arról persze, hogy keresztelkedni alja, szó sincs.

Nevetéses: magyar és keresztelő!
Valjuk be, hogy népünk, mely különben sem mutat nagy hajlandóságot a keresztelésre, nem nyer vele semmit ha még inkább elszökik a tisztés, de fáradságot és élelmességet igénylő foglalkozási ágtól.

Pedig láthatjuk, hogy sokai sem bízhatják a magyarságot hogy fordítsan több figyelmet a keresztelésre.

Ha megnézzük keresztelkedni szakintézetneink elhatároltatását, könnyen meggyőződhetünk belőlük, hogy mily kevés magyar ajka keresztény ifjú szándékozik a keresztelő pályára. Talán azt hiszik, hogy a mindenre inkább, mint diésőgöngyre való, jó-forszult, antiszemitizmusnak nevezett mozgalom behatása alatt nyilatkozunk. Epen nem, ezútnk figyelmeztetni a magyar szülöket, hogy nagy, nyit és szép pályá a keresztelés, melyre gyermekeiket bizást bocsáthatják.

Azzal szoltak védekezni sokan, hogy nem való a magyar embernek keresztelkedni, mert hát nem bír a zsidókkal. Eltekintve attól, hogy izellitük is, a mint különben úgy is van, igen jó hazánk lehetnek, és az a pénz melyet ők hoznak a forgalomba, épen ségél nem válik kárunkra, tévesnek és még nem védelmezhetőnek kell mondanunk ezt a kifogást, mert fájuk, hogy a keresztény magyarság nem bír sem a némettel, sem a rácéval, sem az örményvel. Nincs keresztelkedni szelleme.

Pedig azt a szellem-táplálni kellene, gyors léptekkel közeledik az az idő, mikor egyáltalán nem lesz elég, a mit nekünk, a mi földünk terem, másrészt minden képességeket össze kell majd szednünk, hogy tud is adjunk örökönk.

A konkurencza iszonyú. Két világrész között ellentük Ausztrália és Amerika, gyapjtú és gabonája megsemmisítéssel lenyegeti földművelésünket.

Az ipar és a kereskedelem terére kell fordulnunk.

Kéket sokat vár és igényel tőlünk, nem kellene túlnünk, hogy a sokkal távolabb fekvő, de élelmesebb országok ezikket vegyék ott, havá mi esőbban és gyorsabban szállhatnának.

Miert hát, hogy oly szegények és telhetetlenek vagyunk? Megfelelőnek rá azok, kik esodáboragának nézik a magyar händlet, a kik talán tiltakoznának a magyarság elkelesonyítás ellen, ha tetőnk nem vonnék a dolgot.

Pedig jó lesz komolyan venni, nem kiesinyes bosznóbi, mi más szemek ököb örülünk a keresztelkedni szellem és kezdetleges nyululásának. Feljusszók tovább!

Itt csak oda, hogy ifjuságunk egy része elyonva a la-tenyer isköltől, szakiskolákat látogasson és keresztelkedni pályára készüljön, hogy a magyar keresztelkedni fejlődése lépést

tartson iparunk örövedetes emelkedésével. Tartunk szem előtt a magaslóku kereskedelmi elzeternyi áldását. — nagyszerű követekezvényeit.

Erre tanítson benünket a „magyar” händle.

Alt. E

Megyei s helyi hírek.

F. hó 5 én zajlott le a helybeli kereskedő és iparos ifjuság által a zombori kaszinó dalárda nagytermében. Mily kiváló eredményre volt a mulatságunk, mutatja azon körülmény, hogy a tiszta haszon — mint hajlunk — 170 forint, és hogy az első négyest mintegy 80 pár táncolta két sűrűn felállított korbálnak, és még az utolsó négyest, reggeli 6 órakor is 40 pár táncolta. A terem szépen volt díszítve növényekkel, a zenészek számára egy emelvény volt készítve, melyről ugyan csak hatútk a talp alá valót és mint rendezen, de ezen estén különösen kitétt magáért Sándorék zenekara, mely alkalommal egy új rezgőt is hallottunk. Sándor fiának Dezőnek szerzeményét; ezíme „Csak szorosán” Előkelő közönségnek nagyon szép számmal jelent meg, nemkülönbön kereskedő és iparos osztályunk; és ez tette lehetségese, hogy oly fesztelen jövedy uralkodott, a melyet még az idei bálakon nem igen láttunk. A souper esárdást egy jó óra hosszágú jarták nemcsak a magyarak, hanem a szép számmal megjelent sz-trb testvéreink. A táncrendet a helybeli Bittermann ezeg igen szép esimál állította ki, melynek sorrendje a következő: Szőnóra előtt Lengyelke. Esárdás. I. Négyes keringő. Rezgő. II. Négyes. Koló. Szőnóra után: Esárdás Lengyelke. III. Négyes. Gyorspolka. Rezgő. IV. Négyes. Csárdás kivilágos kivilágadt. A jelen volt hölgyek közül a következőket sikerült feljegyeznünk: Andrásáné, Armbusziné, Bittermann Nándorné, Babics szárdoné, Csudzyne, Csirszkainé, Darzásiné, Ferrioné, Gromilovitsné, Góllérné, Gallé Emilné, Gergorovné, Gráff Nikázné, Hoffmanné, Kalapszné, özv. Longauerne, Mihályi Jánosné, Moits Sándorné, Pöseli szárdoné, Pekánovitsné, Rubesné, Raab Károlyné, Rigyeskiné, Schaffner Károlyné, Stvertczky Ferenczné, dr. Sőtigny, Szauberbouné, Titi Ferenczné, Tápainé, Walter Nándorné, Weidinger Sándorné, Zapfné, Andráská Herminé, Armbusz Gízella, Babits Adél, Bittermann Herminia, Csudzy Mariska, Darzásy Mariska, Ferics Klementine, Gallé Gízella, Góller Mariska, Gergorov Alexandra, Gromilovita Mariska, Hoffmann Gízella, Hoffmann Mari, Huber Mariska, Karnász Berta, Kiss Anna, Kolapsza Bolla, Longauer Gízella, Mangold Mariska, Mihályi nővérek, Moser Evelin, Merstárter Ma szka, Palancsáki Miliceza, Paresietes Ilka, Pekár Paulina, Puskás Mariska, Rezsényi Ilka, Rubes Jusztina, Rajkovits Zorka, Rigye-ki Mariska, Schaffner Angyalka, Schöbel Berta, Szekár Viktoria, Tesádyi nővérek, Thum Juliska, Theodorovits Persida, Tóth Karolin, Weidinger Sarolta, Valentínovits Emma, Vagoman Etelka, Villányi baronesse, Viedeman Berta.

A zombori első össegélyező szövetkezet f. hó 20-án tartta közgyűlését.

A P—i N—őnek sürgönyök febrúár 6-iki kelettel: A mai napon az itteni szabadelőjárú bizottsági tagok mintegy 130-an Antunovits Mátyas pártólók előktele által értekezletet tartottak, melyen legelőször is a főgyűzési választásra vonatkozó jegyzőkönyv sörvege átpalattott meg és a legközelebbi közgyűlésnek elfogadást végett előterjesztani határozatot, minthogy a városi főgyűzés által készített jegyzőkönyv sörvegében a valódi tényállás leírása elterjedtetet. — Ugyanez alkalommal Kulacsics József városi főgyűzési tagok körülménye felett, mely a „Pesti Napló”-ban és a Nemzetben minden megbízás nélkül hivatalos jelleggel legközelebb megjelent kárhözható ítéletet mondott és dr. Horváth Mór osen, képviselő és városi bizottsági tag megbízott, hogy a legközelebbi közgyűlésen a főgyűzésnek állásától való elfügglasztése iránt indítványt tegyen. Mind a két határozat egyhangulag: osztatlan egyetértéssel hozott meg.

Az apatini első össegélyező szövetkezet közgyűlést febrúár 13-á tartja.

A bajai takarékpénztár zárszámadását tettük. A mérleg-számla szerint a vagyon 1 millió 700 ezer forint, ugyanaannyi a teher a 22157 fét tiszta nyeresémmel beszámításával. A pénztári forgalom a hét múltal meghaladja. A nyereség-számla és a tiszta nyeresémmel felosztási tervvezetése szerint a kezelés 14444 frot emészt fel. A nyeresémmel felosztásánál s ez dícsérletre legyen mondvá, nem feledkezett meg az intézet a jótékonyaság gyakorlásáról sem. A tiszta nyeresémmel 3% a osztóndójakra, szegény gyermekek ruházására, a tisztoz egylet eszájára, Tóth Kálmán szobrára és az erdélyrészi közművelődési előmozdítására van számla.

A tiszaparti vasut ügyében tartott értekezletéről több lapban helytelen értesülés közöltetett. Mint mértékadó helyről hajlunk — írja a Bácska — e vasut ügye oly szerencsés megoldást nyert, hogy az, ha életbe léphet, egyike lesz vármegyei alispánunk meszszelható alkotásainak. U. i. a vasut egyfelől O-Bacsától Zentán át Szabadkára, másfelől Zentáról Horgosra fog futni és nemcsak az utjába eső községek által kívánt helyeken fog megállni, hanem még Zenta és Szabadka között is lesz két megálló hely a sűrűbb szállás-csoportoknak. Ezáltal ugyan a létesítés természetesen többe fog kerülni mintegy 850 frottal; de ezen költség többletet az értekel községek újabb megterhelése nélkül remélik beszerkezhetni. Mielőtt a ministerium az engedély okmányt kiállítja a sietni fogunk ezen nagykezdő vállalatot új alakjában is tisztesen megismertetni.

Bács Almásról írják: Az országos vörös-kereszt egyet-bács-almási főköja f. hó 1-én tombolával egybekötött tiszta esztét rendezett, mely úgy anyagilag, mint a fesztelen és folyton tartó jó kedv dolgában kitűnt a sikerért. Az egylet tőkéje ez által 200 frot felül gyarapodott. A jó magyaros zamatu nótkát a szatalkai özánygyezenekar szolgáltatta. A négyeseket 28—30 pár táncolta. A sok szép asszonyon kívül részt vettek még a követező lányok: Werner Louiza és Mariska, Gyatvar Gízella (Adáról) Kovacsics Pannika, Friedl Blanka, Türk Ernesztin, Malbin nővérek (Kiszállásról) Földi Ilka (Csakodaghról) Dávid Talvir (Kulbóri) Sinko Irma stb. A szatalkánról tartó jó kedvnek a szünni nem akaró esárdás újrászások közt csak a világsodni kezdő reggel szakított véget.

mit is titkolódzon, Romána maga — em tagadja már, hogy a fiatal kultú megzserette. A beszéd további folyamában tudtára adta a költségek, nagyon megérhető gyengéd ezelésában, hogy férje tiz napig nem lesz otthon.

Távoznak a sötétök.
„Boldognak érzendem magamat, ha nagysádot haza kísérhetem.”
„Önök kellemes társasága kényseríti, hogy ajándékot elfogadjam.”

A szellemes költő csakugyan haza kísér Románát, ki az elvásnál kezét nyújtja férjének, ki rá hosszú csokot nyom. Masnap este ismét találkozik. Hnemadnap levelet kapott Romána férjétől, mely eképp hangzott:

„Kedves nőm!
Egyik jó barátomtól levelet kaptam, melyben azt írja, hogy te eszténként bizonyos Regetőy nevű korhely költővel mint férj és feleség jelensz meg a sétányon, sőt azt is megleszta, hogy esökolódtok. — Minthogy barátom mindig igazat beszél, nem gondolom, miert akar téged még rágazolni. Az így tisztába hozatala végett holnap az esaréli vonattal hazakereszem.
Szerető férjed

B. J.
Romána barátnőj nem mert kimenni a sétányra, hanem otthon maradt. Szobájába zárkózott, de nem bírt elaludni, hanem felülve sokig járt fel a alá szőnyegjében — a szellemes kultőre gondolva. Gyászraire nézőz förfalának gitáre kíséreltel iték meg fület, s igen, így olvastam én a „Regetőy” ifjú eszmi regényben, ily ifjú öhajték én férjűd”, gondolta magában Romána, azután kinyitván halkan az ablakot — figyelt a dalra.

„Megláttalak, szeretlek,
Néked nem éhetek.
Jaj! te tudom, máso vagy már,
Rám tehat csak s envedés vár.”

Szenvedek is roppantul,
Szívemben a költség dél,
Jéjj le hozzád, arany lélek,
Kiért balok, kiért élek.”

Eképp hangzott az újdonsült költőnek kezeltelges dalai, de oly melész szövegt, oly esdeklő volt a hangja, oly nagy volt büvölő ereje, hogy Románát megolvastatva, a korthe varázolta.

„T hát szeretsz Romána, egyetlen Románám. Oh, mondó, hogy szeretsz?” Esdekelte a férj.

„A férjem” felelé rá a hölgy kacsérkölvá.
„Romána, meghalok érted.”

„Ugyan, ne mondja” esdekelte Romána. De később mégis meggyúlt s nem igen hosszú fontolgatás után elfogadta a költő ajánlatát, hogy — szökne. Amal is inkább fogadta el az ajánlatot, mert férje ha a jón halpon este, ki pedig már mindent tud; aztán meg Regetőy vállalkozó szellemű költő. Mily regényes lesz, ha férje haza érkezik s hullt helyét találja gondoló magában Romána.
„Holnap reggel öt órakor megyünk. — mondá Romána — a város szélén várjon kocsid. Itt van a hátsó kertajtó kulcsa, jéjj azon be értem.”
„Jóéjszaka!”
„Jó éjt!” és elcsatant az első tiltott esöket.
(Folytatása következik.)

Jutalomjáték. A jelen színi évad vége felé lesz derék karmesterünk, Berki urnak jutalomjátéka, mely alkalommal szürene kerül „Traviata” című nagy opera. Már előre is félhíjuk derék szünpártoló közönségünk szíves figyelmét; mert ha van valaki, a ki méltó jutalmat érdemel, úgy bizonyára a színház karmestere az, kinek nagy fáradságába került meg a karokat és egyes énekeseket és énekesnőket darajlók megállításában jól begyakorolja. É. a mi fő, egy oly operát választott jutalmul, mely az egész művelt világ osztatlan tet-zését nyerte ki. Azért is reméljük, hogy a tisztelt zombori szünpártoló közönség meg fogja mutatni, hogy jó izlése van és méltóan meg fogja jutalmazni tömeges megjelenésével a színház derék karmesterét. Berki urat.

Vörös kardpárhaj folyt le Szabadkán a tiszt lovagló iskolában f. hó 1-én V. B. fiatal gentry és Br. H. huszárhadnagy között melyben az előbbi mellén súlyos, de nem életveszélyes sebet kapott. A párhaj oka: Cherchez la femme.

A veszprémi színházért kórványt nyújtott be Ságly Zsigmond helybeli zeneigazgató.

Flesch Armin zentari illetőségű bölcsészt, február 1-én bölcsészettudorrrá avattak.

A „K—B—A” írja: Villányvilágítás Topolyán. Élénk mozgalom indult meg Topolyán arra nézve, hogy a város a petroleum használatá helyett villanyvilágításnak, a terv az első pillanatra előtűnik is tümerész ideáknak tűnt fel, azonban főleg emléme véve a kedvező körülményeket melyek az eszme kivitelére szolgálhat, hát igazából is nem lehetetlen. — A mozgalom vezetője, a minden szépek és jók kezdeményezője, az örökké eszelvő dr. Hadasy János orvos ur. Zippervényi fővárosi szaktekintélyvel tette magát ez ügyben érintkezésbe, s ha csak a penzügyi nehézségek nem bökik dugába a nagyszerű tervet, úgy az mielőbb megvalósul. — Topolya e szerint a legzsebes korszakának átírásával a költői korszakból egyszerre a villany korszakába lépne, megelőzve e térer hazánk legnagyobb városait.

A vörös kereszt egylet újvidéki fiókja e hó 19-én táncestélyt rendez.

A titeli kaszinó egylet e hó 12-én táncestélyt rendez könyvtára javára.

Táncvigalom A „Szabadkai Népkör” 1887. évi február hó 19-én vasárnap közkívánatra a „Hungária” szálloda dísztermében saját könyvtára javára „Táncvigalmat” rendez, melyre a m. é. közönséget tisztelettel meghívja. A rendezőség. Belépté-díj 50 kr. Jegyek előre válthatók: Illés, Vojnits és társa urak kereskedésében és a „Népkör” helyiségében. Kezdeté 8 órakor.

Az igazságügyminiszter Salacz Béla karánsebesi ügyész az szabadkai ügyészséghez helyezte át.

A lökvitel tilalma a hivatalos lap f. hó 4-iki száma közli. A rendelet így szól: „Minisztertanács határozat következtében és egyetérten az osztrák és. és kir. miniszteriummal, a lovak kivétel az osztrák-magyar vámterület összes határsín megtiltattik. Ez a tilalom ez évi február hó 5-én lép hatályba. Kelt Budapest, 1887. évi február hó 4-én.”

A csurogói lelkesít hivatal vezetésére Mándich Endre ottani r. k. plébános elhalálása folytán ideiglenesen Pez Gábor káplán rendeltetett ki.

Öngyilkosság. Huszta Julea 20 éves hajadon mult hó 27-én Tavankuton egyik szállóban öngyilkossági szándékkal felakasztotta magát a mire kózzátartozói nyomára akadtak, megszűnt élni. Környezete mivel nem tudja a leány kétségbeesett elhatározását megmagyarázni, s csak sejtje, hogy szerelmi bánat lehetett oka öngyilkosságának.

Párhaj. Mult hó 30-án D. Zs. főszolgabíró és P. P. köz-ségi bíró közt Baján pistoly párhaj volt. A distancia 25 lépésben volt megállapítva. Egyik fél sem sérült meg.

Arany menyegző. Csinesák István szabadkai iparos és neje szül. Salca Erzsébet f. hó 2-án tartották 50 éves arany menyegzőjüket. A tisztas háaspárt reggel 8 órakor a szt. Terézia főtemplomban az egész család jelenlétében, Mautzsch Mátyás plébános újból összejáratá.

Előléptetés. Baross Gábor közlekedésügyi minster Euyedi Károly felügyelő és Görgey László főmérnököt Szabadkán előléptette.

Topolyán az „olvasókör” február 12-én a tüzoltók javára bált rendez.

A „B—j E—r” írja: A szabadkai kereskedő ifjak bálja f. hó 1-én fényesen sikerült. A háziasszony tisztét Birkás Gyuláné szül. Szucsits Adrienne urhölgy volt szívas olvállalni, ki ismert szeretetreméltóságával és előzékeny modorával már előre biztosította ezen bálhoz fűződött reményt és sikert. A fészelen és vigkedély nagyszámú és díszes társaság egész reggelig laudakadtanul táncolt; no de a rendezőbizottság el is követelt mindent, hogy az egybegyűlt szép hölgykoszoru mennél jobban mulasson. Régen láttunk a „Pest város”-hoz ezúzzett szálloda nyitásterében oly szép számú közönséget, mint a jelen bálai alkalommal. Valóban nagy feladat volna köztük egy há sorrendet felállítani, mert szebbnél szebbek voltak. A bálban megjelentek: Jankovich Anróf főispán, gr. Zichy Jenő, dr. Kanyarszky György egyetemi tanár, lovag Wenzé Ágoston es. kir. Huszár ezredes, Becey es. kir. őrnagy, dr. Ivánovits Iván, Thury Ferenc és még igen sokan a helybeli intelligencia köréből.

Csurogthon a napokban hunyt el Jankovits István ottani igazgató tanító és Mándich Endre r. k. plébános. — Ugyanott Tapovicza Péter öngyilkossági szándékból késsel többször a hasába szurt sérülési életveszélyesek.

Jelmezball. A hó 22-én a bajai „Bárány” vendéglő dísztermében a bajai lökért javára rendezendő zárkörű farsangi estélyre, már kiküldte meghívót a rendezőség. Kezdeté esti 8 órakor Belépti jegyek előre váltva 1 ft 20 kr. a pénztárnál 1 ft 50 kr. számozott karzati hely 1 ft 50 kr. Jegyek a másra át nem ruházható meghívók olmutatása mellett f. hó február hó 15-től kezdve az első es. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság ügynökségénél válthatók. A rendezőség érdekes programot állított össze, mely így hangzik: „Táncoközben: 1. feketék és fehérek felvonulása. 2. Papi kisasszony a híres számi elefánt megjelenése. 3. Miss Ella tüncmenyes lejteményei. 4. Házialla-

tok négyese 5. Trombitások kara. 6. Német zsoldosok serege (Landasknechte.) 7. A többi amint következik. A terem díszítése és a jelmezek legnagyobb rész Bajorországból megrendelvék.

Magán alapítványi hely a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiájában. Néhai ifjabb báró Rudies Józsefnek 1885. évi október 12-én utódnélküli történt elhalálása, s illetőleg a báró Rudies család egyenes ágának az által bekezdkezett magvaszakadta folytán, az említett báró atyja, néhai idős báró Rudies József által a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiában rendelt magán alapítványi helyet egybekötött beutadási jog az 1859. évi február 14-én kelt alapító-level 5-ik pontja értelmében E császári és apostoli királyi Főelséghez szállított, oly megszerzésével azonban, hogy a kérdéses hely betöltése alkalmával az alapító végrendeles atyafiai, vagyis oldallági rokonai mindenkor elsőbbségi figyelembe vésésenek.

A bajai főgymnáziumi ifjuság segélyező-egyesületének javára 1887. évi február hó 19-én az „arany bárány” vendéglő dísztermében tartandó hangversenyre már kiküldtek a meghívók. A hangverseny műsora: 1. „Déliunepen.” (Thorn). — Előadja a főgymn. énekkar. 2. Magyar rhapsodia Weber István főgymn. tanártól. — Előadja a szerző. 3. „Both bajnok özvegye.” Köllemény Arany Jánostól. Szavalk: Berger Lajos VII. o. tan. 4. „Bolivar” Goria A-tól. — Előadják két zongorán: Berger Berta k. a és Weber István. 5. „Ószi dal” (Duet) Mendelssohn-tól. — Zongora kísérettel énekl: Gludóvics Károly, Szigeti Imre II., Vogl Arthur III. Alföldi László IV. Cserba Dező, Rimanóczy Ferenc V. oszt. tanuló. 6. „Concert” op. 79. Weber C. M-től. — Zongorán előadja: Wisnovszky Janka k. a. 7. Trio Donizetti-től. Fuvolán, hegedűn és zongorán előadják: Simonovics Antal, Pintér József, Reich Aladár VII. oszt. tanuló. 8. a) Aria „Lahor Király” című operából Massenet-től; b) Magyar n. a) — énekl dr. Horváth Ákos — zongorán kíséri Wisnovszky Janka k. a. 9. Népese Gyulai Páltól. — Szavalkja Peschke Oszkár II. o. tanuló. 10. Induló Háber K-tól. Énekl a főgymn. énekkar. Zongorán kíséri: Cserba Dező V., Fischhoff Zsigmond, Reich Aladár, Simonovits Antal VII. o. tanuló. A hangverseny tizen két követi, mely alatt a rendezést szívesek voltak elvállalni: Bánherle Edecz, Bernhardt Ernő, Bodgry Gyula, dr. Erdődy Ignáz, Felsmann József, dr. Ivánovits Iván, Prigl Károly, Scultély László. A hangverseny pontban fél 8-kor veszi kezdetét. Belépti díj személyenkint 1 ft. Számozott karzati elődoholy szintén 1 ft. Jegyek előre válthatók Geiger Károly, Sárkány László urak gyógyszerüzében, Kollár Ágoston ur könyvkereskedésében, este a pénztárnál.

Felhívjuk olvasónk figyelmét Deuts Adolfné urhölgy mai számunkban közzétett hirdetésére s miután ismerjük nevezett urnő műtérmet, mely a legdivatosabb s legzebb toletolet el szolgáltatja megyszerte, azoknak, kik a szabászat s varrászat művészetét el akarják sajátítani, — legmelegebben ajánlhatjuk.

ELADÓ EGY ETAGER, EGY RUGOS DIVÁN, EGY EJJELEI SZEKRENY, EGY NAGY SZEKRENY, HÁROM NAGY TÜKÖR, EGY CELED ÁGY, KÜLÖNFÉLE KONYHA EDÉNYEK, KÉT ASZTAL, LÁMPA KÉT KONYHA ÁLLVÁNY, KÜLÖNFÉLE KEPEK STB. STB. BŐVEBBET A KIADÓHIVATALBAN.

CSARNOK.
Émlékkönyve.
(Kétsz. után.)

*Észmed-e a régi dall,
Mely annyi keblen ányilalt,
Se hús, te fénylően?
Kéjnek mondják az anygok,
Cs szédőshélt kinyajok,
Émbérel: o o e e e e m!*

Saját Öntöz.

SZÍNHÁZ.
„Kékszakállu herceg”.

Ezen antediluvialis-korbeli operette megjelölés előadásban került szüire. A tulságig „vig” operette sikerének orszámlésze Bényéret (Boulotte) és Évezit (ezmszerep) illet. Sikerültebb jeleneteiket a közönség élénk tapsai jutalmazta. Kedves epizód-szereplők voltak Barsádné (Hermin) és Ledófszky (Saphir herceg) Dóakt (Papadani kir. csak ilyen csekély szerepekkel foglalul el, és meg ezt is ny ritkán. Ideje volna már, hogy egy jó népszámvét társunk Deákka az éien.

„Pelekesi notárius.”
(Vasárnap febr. 6-án.)

Valamiként a pelekesi notárius a színházba téved és nem ért meg a komédiát, mert ő nem e körből való, — azonképen a zombori közönség is bántul azon, hogy hát mit keres a jámbor notárius a mi repertoírunkon? A darab különben is megjelölés vonatkozott ment, kivéve négy komikusunk (Tisztai, Havasi, Fóris, Lánczi) vasasámett quar-tettjét. Legzavatosabb alk volt Deák Baczur Gázsija. Ugy látszik, azal a sok helyi-celzés betétei akar-ták kárpótolni a közönséget azon kihagyásokért, melyeket a harmadik felvonás legnagyobb részén elkövettek.

„Tisztai Miksa javára minden vidéki szünpad megelőzései” — kivéve azokat a bál mar adták, mint például, hogy egyebet ne említsünk, a kecskeméti — „A Jó Fülöp, Csiky Gergely rendkívüli mulattató vizgatója.” Tisztai Miksa javára se volt, mert, mint azt oly ékesen szokta ilyenkor minen vidéki kritikus megénekelni, „több vala az erkölcsei, mint az anyagi sikerei.”

A derék Tisztai jutalomjátéka bizonyára jobb sorsra volt érdemes, mert, ha van szünez, a ki ellen m g eddig a legfényesebb igények is a lig emelhetettek kifogást, úgy ez Tisztai. Hogy nem aratott oly gazdag jutalmat mely méltó lehetett volna tehetségéhez és szorgalmához, azért még a kö-zönséget sem okolhatjuk. Közönségünk nem ismeré a félre Tisztaiabn a művészt és okvetlenül érezte volna is vele elismerését az által, hogy telt hazát lenn, ha nem járának a „szüni saison vége felé; ha nem lett volna már eddig is anny jutalomjáték, es a mi fő, ha nem elozte volna meg ezen jutalomjáték Sölymosi vendégszerelését. Talán nem is volt a jutalomjáték minden anyagi siker híjával, de nekünk az is rosszul esett és igazságszeretűnköt bántotta, hogy sok volt az üres hely a színházban, akkor, midőn Tisztai meg-jutalmazásáról volt szó!

Midőn megemlékeztünk arról, hogy se Tisztai Miksa javára, sem pedig épen minden vidéki szünpad megelőzései adták vala a Jó Fülöpöt, még az ellen akarunk protes-tálni, hogy „rendkívüli mulattató vizgatók”. Úgy hogy a szín-lapból csak annyit marad meg igaznak, hogy „A Jó Fülöp — írta Csiky Gergely”. So, ha nagyon erőlködünk még azt is tagadnba vehetők, hogy „írta Csiky Gergely”, mert inkább azt lehetne mondani, hogy írta Poole és elnevezte Pny Pál-nak, és utána öitöztette csak magyar ruhába Csiky — még pedig nem nagy sikerrel.

Hogy csak egy jellemző vonást emeljünk ki: az elő-adás taps nélkül múlt el fölünk.

A darab meséje érdekes, és ha vannak jó regények, a melyekből rossz szindarabok készültek, úgy viszont némely szindarabból sokkal jobb elbeszélések válthatók volna. Ilyen a Jó Fülöp. Mint említettük a Pny Pál alapszeméje van át-veve. Pny Fülöpnek hűjják földi ember, a ki minden ismeréséért föl akarja magát áldozni és ammellett tömőtelmen galibát okoz, úgy, hogy a végén mindenki megharagszik rá. Goh Mátyás, megzavagodott nyárspolgár, erővel gentrykedni akar, lányának, Matildnak szemrehányásokat tesz, hogy nem elégé szerepel a nagyvilágban, a miben ennek férje, Vathai, támogatja. Matild a sok biztatás folytán beleveti magát a fővárosi nagyvilágias életbe. Minden gondolható és gondol-hatatlan egyesületben bizottsági taggá stb. lesz; a férje nem kap ehébet mert az assz ny közgyűlésekben van; a pénz rohamosan fogy, míg egyszer a férj is, az apa is megsokal-ja a dolgót és megajálják a további pénzadást. A jó Fülöp ez alatt, mind a család barátja és Matild hűgának vő-legénye, önkéntelenül arra bírta Matildot, hogy kacérkodni kezdjen Várdai államtükárral, csak azért, mert férje még ezt is nagyvilágiasnak mondta. Várdai neje, természetesen ismét a jó Fülöp utján, a kinek bambasága meszeszür, megtudja, hogy legalább sejtnei kezd, hogy Várdai és Matild közt valami viszony keletkezében van és emmiatt Matilddal egy „szűkebb bizottsági ülésben” össze is szólalkozik, amit az ügyetlen „jó” Fülöp hűségesen jegyzőkönyvbe vesz.

Ez lenne egyike azon kevés mulattató jeleneteknek, a melyen Budapestben valósínlégek sokat is nevetnek, de Moóri (jó Fülöp) ezt is elrontotta.

Matild, azon elv szerint: l'appetit vient en mangeant, komolyan beleremli a bizottságfókódsába és midőn atyja a további pénz megtagadja, a jó Fülöp tanácsára és segé-lyével zsorostól vesz kölcsönt fel a váltót, a melyet Matild Fülöpnek átad, Goh papa, a kimár régóta azon gyanu-val él, hogy Fülöp Matildnak udvarol, szerelmes levélnek nézi, és scénát (vagy mint a szünpadon mondják, s z é n á t) csinál.

Ugy mellékesen csoluakázni viszi a jó Fülöp a höl-gyeket, a minek természetes következménye, hogy minde-nstul a több fordúnak. Azonkívül jegyesét barátjára bizza, a ki helyette udvaroljon neki, a minek természetes következménye, hogy a darab végén nem Fülöp, hanem a jó b a r á t kapja meg a lányt.

A harmadik fölönás fardobhelyen játszik a jó Fülöp elhozta az uzorsát a család után magával, mert ez „szénával” feuyeget, ha meg nem kapja a pénzt. A két-ségbeesett nök, (mert Matildnak sógorneje a ki minden stüklijében társ. itt is vele van.) nem találak okosabb mó-dot a pénzszerezésre, mint hogy Fülöpnek adják összes pénz-cseckséjüket, hogy menjen a roulette-banoka nyerni. A minek természetes következménye, hogy ezt a pénzt is elveszti. Csupa óvatosságából elarúlja Fülöp Várdainak, hogy Matild pénzszűkségben van. Várdai a váltót kiváltja és ezzel kárpaj Matildot megnyerni, hanem erőly visszautasításban részesül.

Goh papa Matildnak feltékenynyé lett férjét az-zal nyugtatja meg, hogy ő volt az a férfi, a ki Rosenwas-ser Márkustól (ez az uzorsás euphonikus neve) a váltót ki-váltotta, örülve azon, hogy ny aron sikerül a komolyan ve-szélyeztetett családi nyugalom és boldogságot helyreállítania.

A finale az, hogy mindenki megharagszik a „jó” Fülöpre, a mit már játékaért is megérdemelt Moóri.

Goh papát Tisztai adta szokott jó alakításával. Kiváló a szereplők közül Bézmed (Matild) játéka magaslik ki, a ki a j u t a l m a z a n d o (lucus a non lucendo) ked-véért fényes tehetségének minden hurját meppengette, és, ha lett volna valaki, a kit unatkozó közönségünk kitapsolni hajlandó

lett volna, ez Bércziné. (Talán különb sikere lesz az ő kedői jutalomjátékának, mert nem premiéret, hanem Obakt ismét remekművét, a „Vasgyóaszt” adták. — Reméljük!) A többi szereplő is tehetséges képet nyújtott a darabon lendíteni, de nem igen ment.

Ugy hisszük részben az előadás, de nagyobb részben a darab maga oka annak, hogy megalkott.

„Sőt fog látni, halb jant er bin —
Lind ward nicht mehr gelien.“

„Tündérhaj”.

(Közlés február 20-án.)

Mosolyi — azaz Solymosi Elek (ha őt látja az ember, minden mosolygásra emlékezteti, meg a tolla is arra jár) vendégszereplése kedvező auspiciumok alatt indult meg.

Pompás bohózzattal, a „Tündérhajjal” kezdte meg. A tündérhaj egy majomfark, mely az ábracsoháton majom áruhában megjelenő orrgebbik Czirik öltözékétől véletlenül az ifjabb Czirik kezébe jut és eszközü szolgálati arra, hogy a darab végén kihányászerűen nagybátyjától mindent, a mit akar, mert az öreg attól fél, hogy ha kiderül a majomfark révén, hogy ő ábracsoháton járt, akkor vége a eu ratorságnak, a melyre pályázott.

Az ifjabb Czirik (Solymosi) vig studiosus féle, tehát örökös pénzszükségben szenved, melyből szomszédnői (3 varró leány) segítik ki, hálából valamely lovasias tettért, melyről egyiküknek szolgálatára volt. Minden bajából, mely a három öreg ur u. m.: Pócsa uszoros, Vakasi czillogás és Czirik nagybácsi részéről fejegetik, a három szép szomszédnő, a kikbe természetesen a három öreg ur szerelmes, — menti meg.

Solymosi művészetét e bohózat minden jelenetében ragyogtatta és a közönség minden felvonás után 2—3-szor a lámpák elé hitta a népszerű művészt. Az élvezetes előadást csak a rendezés hibái hátráltatták kissé, habár a játszó-társak, különösen a három öreg ur: Pékete, Tiszta és Ha vasi igen jól megállták helyüket még Solymosi mellett is. A ház szépen megtelt, nagyon jól mulattunk és bizonyára elismeréssel tartozunk az igazgatóságnak azon készségért,

melylyel — hihetőleg nem csekély áldozatokkal — e ki-tünő művészt vendégszereplésre szerződtette.

Reméljük meg operetben is lesz alkalomunk Solymosi játékában gyönyörködni, ez ugyanis — ha fokozat létezik — a művész legerősebb oldala.

Pataj Sr.

Irodalom.

A „Remény” című kath. szépirodalmi képes hetilap második évfolyamának 6 ik (február 6.) füzetét következő dicsőítő tartalommal jelent meg. Deák Ferenc „Óvása” írta dr. Váci János. „Téli estén” írta Perény Kálmán. „A megbűnhődött” írta Maszlaghy Ferenc. „A találka” írta Balázs Sándor. „Az utolsó íllelet” írta Rajkai Czezelia. „Némek” írta Latkoczi Imre. „A viágjátalom köiteset és Arany János” írta Levay Mihály. „A vilamoság ismerete Frankinig” írta Réez Sándor. „Az igaz” írta Munkácsi Kálmán. „Heti krónika” Dr. Krónikástól. „Egyveleg. Rejtély. Szerkesztői telefon. Hymen és gyászrovat. — Képei közül megemlítendő: „Az áhitat”, „A kis halász”, „Kutya komédia”, „Kutya tragédia”, „Esti ima” és „A pezsgő gyötrelme”. — A „Remény” előfizetési ára: Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Az előfizetési pénzek a kiadótalajdonos lakására (Budapest, IV. Ferenccsi háza) küldendők.

Jung Helén, írta Lindau Pál (Budapest. Singer és Wolfner kiadása. Regényír 9. kötet) Lindau Pál azon kevés német író közé tartozik, akikben igazi pezszo, mondhatni francia szellem a kedély melegével és az erzelem mélységével párosul. Jelen elbeszélés nemcsak érdekes meseje és sikerült jellemrajza, hanem mindének fölött vonzó iránya által tűnik ki. Kiegészítőül egy másik beszélyke is foglaltatik a kötetben szinten Lindau tollából: a „Fogadáshób” című. Ebben is szívporkázo jó kedv és ügyes bonyolalom kötik le mindvégig az olvasó figyelmét. Mind a két elbeszélést fordította Tábori Róbert.

Beküldetett a gazdasági értesítő 1887 évi I. füzeté. Az I. sz. füzet tartalma: A Bács-Bodrogh megyei

gazd. állapota és működése 1886-ban. A takarmányter-melés. A Bács-Bodrogh megyei gazd. e. pénztári és va-gyonkimutatása. Mezők megyénk szarvasmarha tenyész-tésének hiányai és hogyan lehetne e hiányon segíteni. A fillokszer és védekezősünk elene. Vegyes: A lovak gon-dozása télen át. Milyen korban hizlaljuk a szarvasmarhát. Fagyott burgonya és répa felhasználása. Mikor szedjük az oltvesszőket Irodalom Tagdíjak nyugtatása — Hír-detek.

Nyiltér.*)

„Nincs többé köhögés”!

Egy fog minden egyén nyilatkozni, a ki már egyszer kísérletet tett a hirneves s dijjutalmazott **EGGER-féle mellpasztillák**, melyekre tisztelt cz. olvasóinkat ezuttal figyelmeztetni kívánunk.

Ezen kitünő hatású mellpasztillák skatulyákban a 25 & 50 k. minden gyógy-tárban kapható.

Zomborban: Saly Antal és Szanerhorn Károly. Szabad-kán: Joo Károly, Milassin Illés, Gálffy György, Décsy Dezső. Baján: Geiger Károly, Réez Sándor, Pollermann Bert, Steinger Lajos. Kulán: Maly János. Újvidéken: Grossinger C. B. Dimitrie-vic G. H. és Phavesics G. gyógyszerész uraknál. 10—3

Felolvas szerkesztői és kiadólapnyilatkozat:

Dr. MOLNÁR GYULA.

*) Eravat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Szabászati s varrászati tanfolyam.

Van szeresésű a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy f. hó 15-étől fogva helyben **női**

varrászati s szabászati műtermekben

egy hat héttől tartó tanfolyamot rendezek be, melyre kevés számú előbbkelő családító való tanítványokat mérs. kelt díj fizetés mel-lett elfogadok.

Előjegyzéseket kérek e hó 15-éig eszközölni.

Kiváló tisztelettel

Deutsch Adolfiné.

Schlick-féle vasöntőde és géppgyár-

részevény-társaság Budapestben,

Központi irodá: VI. Váci körút 57 — Garabásági gépészertály: Külső Váci ut 1696 — 1699.

Legujabb szabadalmazott sorvetőgépek.

Berkovits készletben vannak: Egyes és kettes előtérű, hármas gátrú, négyes tengertű utrakok, tengertű motrozók, fakermény-festő gépek, olajszűrők stb. egyaránt a legújabb állományban. A gépekhez szelvények, kézikönyvek, katalógusok és leltár- és használati kézikönyvek is rendelkezésre állnak. A gépekhez szükséges alkatrészek is mindig készletben vannak. A gépekhez szükséges alkatrészek is mindig készletben vannak.

Árjegyzék kívánára ingyen és bérmentve.

PSERHOFER I.

gyógyszertára

Bcs. Singerstrasse 15. sz.

„Zum goldenen Reichsapfel“.

Vértisztító labdacso, melyek előbb universális purifikálónevezettek, ezen utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert alig van betegség, melyekben ezer meg ezer esetben csudálatra méltó hatásuknak ne bizonyított volna. A legmagasabb esetekben, melyekben minden egyéb gyógyszeres kezeléssel alkalmatlantak, ezen labdacso által számtalanszor és rövid idő alatt tökéletes egészség helyrehozott. 1 skatulya 15 pirulával 21 kr egy tekercs 6 skatulyával 1 frt 5 kr, bérmentetten utánvétellel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldésével bérmentve 1 tekercs pirula 1 frt 25 kr, 2 tekercs 2 frt 30 kr, 3 tekercs 3 frt 40 kr, 4 tekercs 4 frt 40 kr, 5 tekercs 5 frt 20 kr, 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy tekercsnek kevesebb nem küldhető.)

Számtalan köszönő irat tekinthető be, melyekben ezen pirulák fogyasztói hosszabb élvezetük után a legkülönbözőbb és súlyos betegségeikben, köszönettel mondanak. Mindez, a ki egyszer kísérletet tett vele, tovább ajánlja ezen szeret.

A sok köszönő irat közül néhányat itt közlünk:

Leongang, 1883 május 15.

Igen tisztelt uram! Önnek pirulái valóban csudálatra méltóan működnek, nem olyanok ezek, mint egyéb dicsőített szerkek, hanem segélyt nyújtanak majdnem mindenben.

A hasvértéküldött pirulák legtöbbször ismerősömök és barátainak ostromoltam, s mindnyáján segítettek, még magas koru egynék is s különböző bajokban ha nem is teljes jó egészséget, de tetemes javulást tapasztaltak s folyvást használni akarják. Kérem önökhöz a sziveskedjék ismét 5 tekercsöt küldeni. Tölem és mindazoktól, kiknek szerencséjük volt az ön pirulái által egészségüket visszanyerni, fogadják benső köszönetünket.

Deutinger Márton.

Bécs Szt. György, 1882, február 16.

Tisztelt uram! Nem fejezhetem ki eléggé benső köszönetemet az ön piruláért, mert Isten segítségével most, ki évek óta miszerében szenvedtem s habár még most is ilyeneket bevennie kell, egészségre annyira helyre állott, hogy ifjú frisséggel minden dolgát végezheti. Ezen közleményemet minden szenvedő javára felhasználja s kérem egyuttal, sziveskedjék két tekercsöt küldeni, valamint két darab chinai szappant is. Kiváló tisztelettel

Novák Alajos, főkörtész.

Tekintetes ur! Előre beosvitva, hogy önnek gyógyszerere egyformán jó, mint a kitünő fagy-balszam, mely az én családomban több idült fagydagadatot gyorsan megszüntetett, dacára az ugynevezett universális gyógyszererek iránt való bizalmatlanságomnak, elhatároztam, önnek vértisztító piruláit használni s ezen apró golyócskák segítségével, ho szü évi aranyér bajomat ostromolni. Nem akarok magannak érdemet szerezni, midőn önnek tudatom, hogy régi bajom több he'i használát után, egészen megszűnt s ismerőseim körében a legszorgalmasabban ajánlom, az ellen sincs kifogásom, ha ezen sorokat — névaláírásom nélkül — nyilvánosságra hozza. Tisztelettel C. v. T. Bécs, 1881. febr. 20.

Fagy-balszam Pscherhof J.-tól, hosszu évek óta ismert legbiztosabb szer mindenféle fagyások ellen valamint idült sebekre stb. Egy doboz 40 kr.

Golyva-balszam, megbizható szer a golyva nyak ellen. Egy palack 40 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek) emésztés, mindennemű atestti bajok ellen. 1 palack 20 kr.

Ókórfarkvirágnedv általában ismert kitünő háziszor kahalhus rekedség, gőresős köhögés, stb. 1 palack 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer minden köszvény és reumatikus baj, fogfájás, Ischiaaz, fültájás ellen stb. 1 frt 20 kr.

Apési növénynedv W. D. Bernák 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Szem-essencia Romershánsentől. 1 palack 2 frt 50 kr., fél palack 1 frt 50 kr.

Tann-hin-pomádé Pscherhof J.-tól, számos év óta minden hajnövesztő szer közt, melyek orvosok elismernek. Egy esinosan kiállított nagyzeleneze 2 frt.

Általános tapasz Stendel tanártól vágott és szurt sebekre, rosszindulatú dagadatok, még idült, gyakran fel pattant láb dagadatokra is, körömméregre, sebekre s gyuladt részekre és egyéb szenvedéseknél ajánlható 1 tégely 50 kr.

Általános tisztító sz. Vubrich A. W.-tól kitünő háziszor a rossz emésztések következményei, fejfájás, gyomorgöres, mellgés, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag 1 frt.

Ferencz-palinka 1 palack 60 kr.

Labizadás elleni por 1 skatulya 50 kr. 10—3

Mindennemű homeopathiai gyógyszererek készletben vannak.

Az itt megnevezett készletanyagokon kívül minden az osztrák lapokban hirtelt bel- és külföldi pharmanitikus különlegességek készletben vannak s minden a raktárban nem levő ezikkekről pontosan és olcsón gondoskodunk.

A postai küldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek előleges pénzküldésre vagy utánvétellel.

A pénznek előleges beküldésével (legjobb posta-utalvánnyal) a postán sokkal kevesebbe kerül, mint az utánvétellel.